

Onkruid bestaat niet

REPORTAGE
LE ROYGEBIED

● Erfenis ecofilosoof Louis Le Roy aan banden in Groningse wijk Lewenborg

Door Bram Hulzebos

Groningen Zwerfvuil, verloedering, landjepik, hekjes, een stadsbestuur dat met de beste bedoelingen het pinetum wilde verwoesten. Het Le Roy-gebied in Lewenborg heeft al heel wat bedreigingen doorstaan. Afgelopen zomer overleed Louis Le Roy, de geestelijk vader van het wilde, groene gebied.

Le Roy (1924-2012) was een 'ecofilosoof' uit het Friese Oranjewoud bij Heerenveen. Zijn centrale idee was dat de mens de natuur niet moet willen beheersen, maar dat mens en natuur (onder het motto 'onkruid bestaat niet') samen moeten werken. Hij had de tijdgeest mee. Le Roy presenteerde het ecologisch tuinieren bij een breed publiek met de publicatie in 1973 van het boek *Natuur uitschakelen, natuur inschakelen*.

Volgens Le Roy zou iedere stad tenminste 1 procent van het grondgebied moeten inruimen voor een wilde tuin of plekken waar de natuur z'n gang kan gaan. In Roden werd de 'Heerenveense tuin' aangelegd, een klein lapje 'wild' park dat er nog altijd ligt. Bij de aanleg van Lewenborg paktten ze het grootser aan. Dwars door de wijk loopt een groen gebied waar de natuur z'n gang kan gaan. Althans... Tot op zekere hoogte.

Achter een huizenblok ligt een ruime lap groen. Ooit stond het gras hier kniehoog, scharrelden er geiten en naar verluidt heeft er zelfs een tijdje een paard gestaan. Nu staan er strakke beukenhagen, betonnen ornamenten en heeft de plek de sfeer van een Engelse tuin.

De natuur wordt hier in toom gehouden, bijgeknipt, gesnoeid, gewied, geharkt en geverticuteerd door omwonenden met groene vingers en een kennelijke passie voor tuinieren, want de tuinen die bij de woningen horen, zijn veelal ook niet onaanzienlijk.

Hier en daar staan bouwsels – in de traditie van de Friese ziener die in Didam een enorme 'ecokathedraal' optrok uit vrachtwagenladingen vol sloopmateriaal.

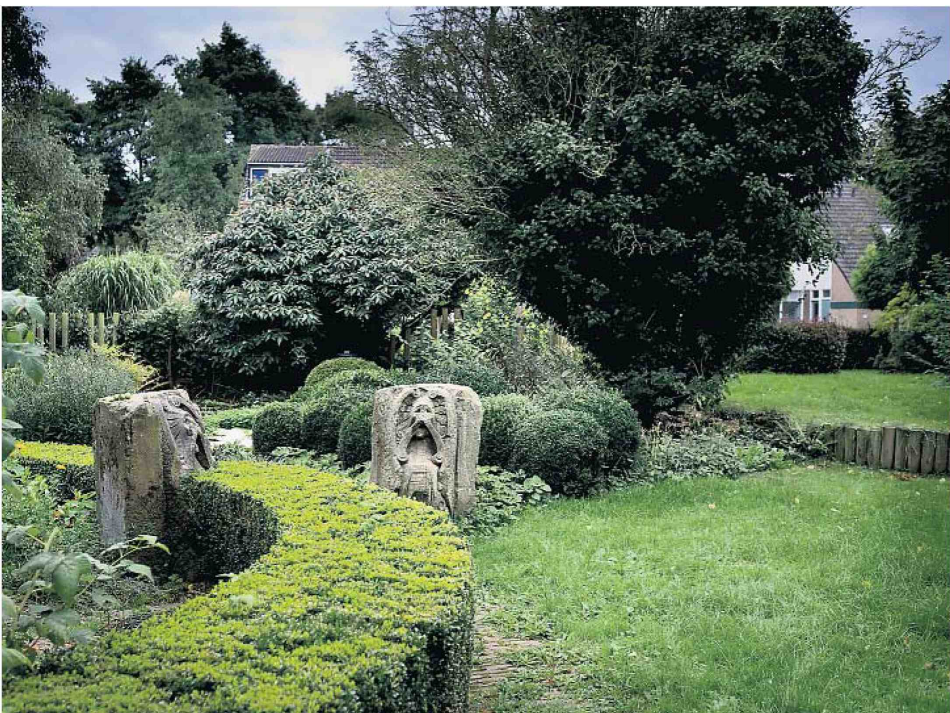
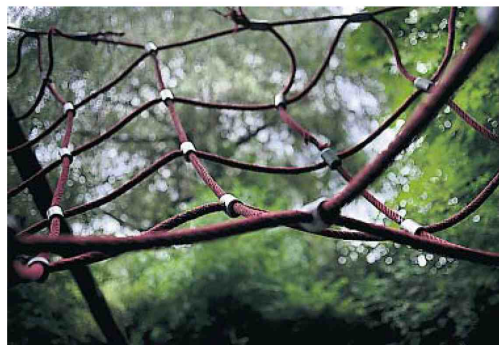
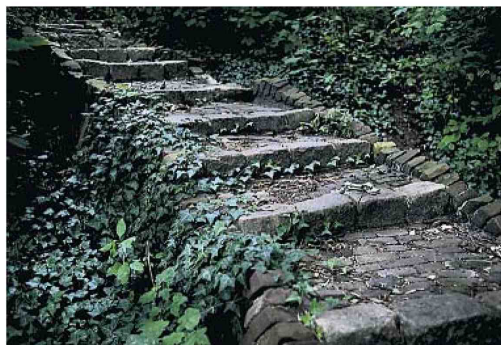
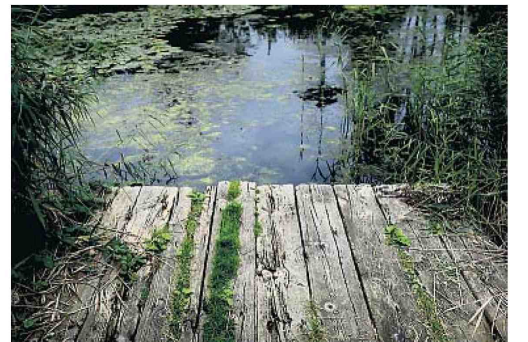
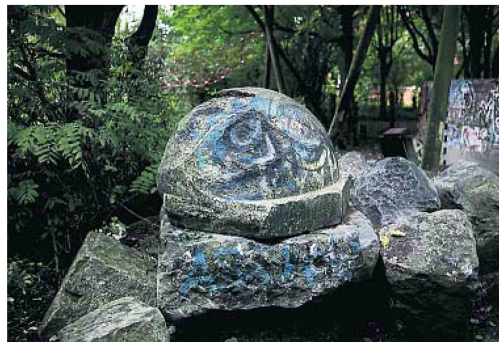
Niet iedereen heeft de groene vingers en de behoefte aan tuinieren of het bouwen van ecokathedralen. Dat was in 1973 ook al zo, toen de gemeente een tienjarig contract aanging met Le Roy voor het openbare groengebied. Na een reeks klachten over wildgroei stelde de gemeente na vijf jaar een coördinator aan die de expansiedrang van het groen enigszins aan banden moest leggen. Zodra het contract het toeliet riepen bewoners een beheer(s)groep in het leven die de natuur enigszins in toom zou moeten houden. Le Roy zag het met lede ogen aan.

De beheerders wisten niet te voorkomen dat het Le Roy-gebied zo rond de eeuwwisseling behoorlijk verloederde. Het groen werd her en der een plek die 'van iedereen en van niemand' was. Berenklauw van heb ik jou daar. Op veel plekken werd afval gedumpt. Bovendien hadden nogal wat Lewenborgers hun eigen paradijsje flink uitgebreid ten koste van het openbare groen.

De gemeente greep in en besloot fors te investeren om het gebied weer enigszins toonbaar te maken. In de sloopstream hadden ze ook bedacht de oude Stadsweg (die bij de aanleg van Lewenborg was verdwenen) in ere te herstellen. Op het nippertje werd voorkomen dat daarbij een bijzonder pinetum om zeep werd geholpen. In deze naaldbontuin staan dennen, sparren, cipressen en taxussen uit de hele wereld. Sommige soorten zouden zelfs met uitsterven worden bedreigd.

Tegenwoordig worden de paden die door het Le Roy gebied slingeren bijgehouden door groenwerkers. In het Le Roy-gebied is de natuur enigszins overzichtelijk geworden. Dankzij de mens. Gelukkig is de mens ook natuur...

” De natuur wordt hier bijgeknipt, gesnoeid, gewied, geharkt

▲ Impressie van het Le Roy-gebied in Lewenborg. Foto's: DvHN/Corné Spardaens